

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 11 minut 05)

(Obradom przewodniczy marszałek Adam Struzik)

Marszałek Adam Struzik:

Wznawiam obrady.

Powracamy do punktu ósmego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki skarbu państwa.

Przypominam, że debata nad tą ustawą nie została jeszcze zakończona.

Chciałem teraz prosić przedstawiciela ministra finansów o przedstawienie stanowiska rządu w sprawie rozpatrywanej ustawy. Głos zabierze podsekretarz stanu Ryszard Pazura.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Ryszard Pazura:**

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Chciałbym w imieniu rządu poprosić Wysoką Izbę, aby przyjęła obie ustawy bez poprawek, a tym samym oddaliła wnioski Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych i Komisji Gospodarki Narodowej oraz wniosek pana senatora Chronowskiego dotyczący zmiany w ustawie o przedsiębiorstwach państwowych.

Marszałek Adam Struzik:

Przepraszam, Panie Ministrze, momencik.

Panowie Senatorowie, bardzo proszę o skoncentrowanie się.

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Ryszard Pazura:**

Proszę tę uzasadniam następująco. Doskonale państwo wiecie, że dywidenda w przedsiębiorstwach państwowych i w spółkach skarbu państwa – w tak zwanych jednoosobowych spółkach – miała dotychczas charakter majątkowy, tu zaś

przechodzimy na dywidendę w znaczeniu ekonomicznym. Zmieni to strukturę obciążeń przedsiębiorstw państwowych i spółek skarbu państwa i uczyni wpłatę dywidendy na rzecz właściciela wpłatą sprawiedliwą. Przy czym zakładamy, że po okresie, w którym – w wyniku zakładanej reformy centrum gospodarczego – ustabilizuje się skarb państwa, rozpoczniemy podejmowanie przez skarb państwa dywidendy na zasadach kodeksu handlowego. Tak, jak dzieje się to już teraz w spółkach z udziałem skarbu państwa, a także w stu-procentowych spółkach skarbu państwa w dziedzinie bankowości, ubezpieczeń, radia i telewizji. Dokąd jednak nie mamy emanacji skarbu państwa, dotąd musimy działać na takiej zasadzie.

Jeśli chodzi o wniosek dotyczący zmniejszenia wymiaru dywidendy, to sprawa ta była w pracach parlamentu wielokrotnie i szeroko dyskutowana. Jest wiele argumentów za tym, żeby wymiar dywidendy był utrzymany w granicach 1/5 zysku pozostającego w dyspozycji przedsiębiorstwa państwowego lub spółki skarbu państwa.

Pierwszy argument. Tam, gdzie dywidenda jest pobierana już w procedurze kodeksowej, ten wymiar dywidendy za ostatnie lata jest właśnie taki, w bankach sięga 20%. Oczywiście, każdy bank jest rozliczany odrębnie. Zgodnie z kodeksem handlowym zarząd przygotowuje propozycję podziału zysku, rada banku ją akceptuje, a właściciel podejmuje ostateczne decyzje.

Drugi argument jest następujący. Jeśli przyjmując dotychczasowe rozwiązania i przeliczyć wysokość dywidendy płaconej przez przedsiębiorstwa państwowe w relacji do osiąganego zysku netto, to wymiar ten za 1995 r. wyniesie około 18%.

Trzeci argument. W założeniach do ustawy budżetowej przyjęto, że dochody z dywidendy przedsiębiorstw państwowych i spółek skarbu państwa wyniosą około 1 miliard 400 milionów złotych, czyli 14 bilionów starych złotych. Jest to porównywalne z dotychczasowym wymiarem dywidendy i oprocentowania kapitału jednoosobowych spółek skarbu państwa. Dlatego rząd wystąpił z inicjatywą ustawodawczą, w której proponował przyjęcie wymiaru dywidendy 20%.

(podsekretarz stanu R. Pazura)

Jednak w związku z tym, iż padały argumenty, że może to być zbyt duży wymiar dywidendy w okresie restrukturyzacji przedsiębiorstw, w okresie ich oddłużania i realizacji różnych programów – na przykład programu restrukturyzacji przedsiębiorstw i banków czy programów związanych z decyzjami sądów o postępowaniu układowym – uznano, że w przedsiębiorstwach, które realizują zyski, warto pozostawić nieco więcej funduszy na rozwój. Ulegliśmy tym argumentom, zgadzając się z komisjami sejmowymi, że z dużą dozą prawdopodobieństwa można powiedzieć, że w roku 1996, biorąc pod uwagę ocenę sytuacji finansowej przedsiębiorstw, z miesiąca na miesiąc będzie następowała leciutka poprawa sytuacji; że wymiar 15% umożliwi realizację tego założenia – to znaczy zgromadzenie około 14 bilionów starych złotych – w zakresie dochodów budżetu państwa.

Rozpatrując sprawę z tego punktu widzenia, jeśli państwo zmniejszycie wymiar dywidendy, to staniecie za chwilę przed dylematem, skąd wziąć około 6 bilionów starych złotych. Dlatego, że w przedstawionym projekcie budżetu państwa na 1996 rok żadnych takich rezerw nie ma. I to jest następny argument, który leży u podstaw mojej prośby. Dalsze obniżanie poziomu dywidendy grozi po prostu niezrealizowaniem założeń budżetowych, a nie ma żadnych szans na zwiększenie kwoty planowanego deficytu budżetowego z tego prostego względu, że nie widzimy źródeł sfinansowania tego deficytu. Plan budżetowy na przyszły rok jest z tej strony niezwykle napięty. Mamy wręcz inne obawy, mianowicie, czy uda się pozyskać te zagraniczne kredyty i czy uda się ulokować na rynku wewnętrznym obligacje, papiery rządowe w celu sfinansowania deficytu w wysokości około 95 bilionów starych złotych.

Zatem bardzo proszę o nekorygowanie w dół wymiaru dywidendy, pragnę bowiem przypomnieć, że dywidendę liczy się od zysku netto, a więc nie jest to duży wysiłek, jeśli chodzi o uszczuplenie akumulacji finansowej przedsiębiorstw. Zresztą to uszczuplenie ma już charakter ekonomiczny, nie polega na tym, że karze się przedsiębiorstwa, które mają lepszy, większy majątek. Bo tamta dywidenda była liczona właśnie od majątku.

Co do drugiej kwestii, to także proszę o zrezygnowanie z propozycji pana senatora Chronowskiego. Bardzo o to proszę. Dlatego że dotychczasowe rozwiązanie zawarte w art. 2 pkt 1 tej ustawy polega na tym, że jeśli przedsiębiorstwo państwowe nie płaci przez 6 miesięcy dywidendy, to organ założycielski jest zobowiązany albo do wprowadzenia zarządu komisarycznego w takim przedsiębiorstwie, albo do postawienia go w stan likwidacji – a w najgorszym wypadku, o ile nie

rokuje żadnych nadziei, do postawienia go w stan upadłości. Na ogół pierwszym instrumentem używanym w takich sytuacjach był zarząd komisaryczny. Tak więc niepłacenie dywidendy przez okres co najmniej 6 miesięcy jest w obecnych przepisach jedynym sprawdzianem i jedynym kryterium, na podstawie którego organ założycielski – zresztą w porozumieniu z ministrem finansów – może wkraczać, wprowadzając zarząd komisaryczny bądź podejmując decyzje o likwidacji przedsiębiorstwa państwowego.

Jest to zmiana formalna wynikająca tylko ze zmiany charakteru dywidendy. Nadal uważamy, że sprawdzianem tego, czy przedsiębiorstwo wykazuje żywotność, czy musi podejmować różne przedsięwzięcia, żeby tę żywotność zachować, musi być fakt płacenia dywidendy przez dłuższy czas. Oczywiście, w innym wypadku pozbawimy się możliwości selekcji przedsiębiorstw.

Chcę dodać, że około 3/4 programów naprawczych realizowanych przez przedsiębiorstwa państwowe sprawdza się w praktyce, przynosi spodziewane efekty. Zarządy komisaryczne wprowadzane na podstawie dotychczasowych przepisów dają w stosunkowo krótkim czasie bardzo pozytywne efekty, zachowując materię, zachowując miejsca pracy itd. Bez tego będą to proste wystąpienia wierzycieli o upadłość niektórych przedsiębiorstw państwowych. Przepis ten jest raczej ochroną niż restrykcją w stosunku do przedsiębiorstw państwowych. Tak to widzę.

W związku z tym w imieniu rządu jeszcze raz proszę, aby zarówno w jednej sprawie, jak i w drugiej, Wysoka Izba poparła rząd. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do pana ministra?

Pan senator Chronowski, proszę bardzo.

Senator Andrzej Chronowski:

Panie Marszałku! Panie Ministrze!

Nawet w trakcie dzisiejszego posiedzenia połączonych komisji pojawiła się jedna wątpliwość. Mam nadzieję, że pan minister ją wyjaśni. Chodzi mianowicie o to, czy jest faktem, że minister przekształceń własnościowych – będąc zgodnie z prawem handlowym jak gdyby właścicielem na walnym zgromadzeniu, tak jakby administracyjnie – może podjąć decyzję o wyprowadzeniu nawet 100% zysku z jednoosobowej spółki skarbu państwa. Czy jest to faktem?

I następna sprawa. W związku z tym uważam, że bezpodstawne są takie niebezpieczeństwa, że nie będzie wpływów budżetowych itd. Oczywiście jeśli jest prawdą to, co powiedziałem wcześniej. Proszę o wyjaśnienie.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Ryszard Pazura:**

To jest prawda teoretyczna, bowiem w praktyce nie znam przypadku, aby minister przekształceń własnościowych – jako reprezentant skarbu państwa w spółkach powstałych na podstawie ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – „wydębili” z tych spółek jakiś grosz na rzecz skarbu państwa. I niestety, uważam to za jedno wielkie nieporozumienie, gdyż inny minister pełniący tę samą właścicielską funkcję w bankach bierze potężne kwoty na rzecz skarbu państwa, na cele ogólnospołeczne.

Tak więc, teoretycznie rzecz biorąc, takie uprawnienia ma minister przekształceń własnościowych i każdy minister sprawujący funkcję właścicielską. Niestety, obawiamy się... Nie chodzi tu o ministra, nie chcę krytykować ministrów, tylko że jako Ministerstwo Finansów obawiamy się, że jeszcze nie potrafimy dobrze realizować funkcji właścicielskich. Tak więc należy pozostawiać zysk wtedy, kiedy jest dobry program przyjmowany przez wierzycieli – w tym banki – a jednocześnie nie dawać możliwości nieracjonalnej gospodarki zyskiem. Przykłady takiej nieracjonalnej gospodarki mamy zarówno w spółkach skarbu państwa, jak i przedsiębiorstwach państwowych. Są to sprawy, które często w trakcie kontroli są pokazywane przez NIK.

Oświadczam, że poza ministrem finansów nikt nie dostarczył jeszcze skarbowi państwa żadnego dochodu ze spółek skarbu państwa, z zysku netto. I to jest jedną z przyczyn, dla których rząd przyjął tę ustawę.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Czy są dalsze pytania? Nie ma zgłoszeń.

Dziękuję, Panie Ministrze.

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Ryszard Pazura: Dziękuję.*)

Zamykam debatę.

Przypominam, że w dniu wczorajszym, w trakcie debaty, senator Andrzej Chronowski zgłosił wniosek o charakterze legislacyjnym.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Gospodarki Narodowej, które ustosunkowały się do przedstawionego w trakcie debaty wniosku.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji

Gospodarki Narodowej, pana senatora Bogusława Małosiara.

Senator Bogusław Małosiara:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Połączone komisje rozpatrywały na wspólnym posiedzeniu poprawkę zgłoszoną przez pana senatora Chronowskiego. Poprawka sprostowała się *de facto* do obniżenia wpłaty z zysku z 15% do 10%. Po dłuższej dyskusji komisje postanowiły, aby przedstawić Wysokiej Izbie wnioski o przyjęcie ustawy bez tej poprawki. Dlaczego komisje tak decydowały? Idąc tokiem rozumowania pana senatora Chronowskiego, można by zadać pytanie: dlaczego 10% a nie na przykład 5%?

Wysoka Izba musi dzisiaj decydować o wpływach do budżetu w roku 1996. I nasza odpowiedzialność wymaga, abyśmy – mając na względzie fakt głosowania na początku stycznia nad budżetem na rok 1996 – byli świadomi, że od naszych decyzji będzie zależała wysokość tego budżetu. To, co powiedział z trybuny pan minister Pazura, jest prawdą. Ta wpłata z zysku jest bardziej sprawiedliwa od dawnej czy obecnej dywidendy i nie stanowi obciążenia, które uniemożliwia funkcjonowanie firm i inwestowanie w ich rozwój.

W imieniu połączonych komisji proszę Wysoką Izbę o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Czy pan senator wnioskodawca Andrzej Chronowski chce jeszcze zabrać głos? Tak.

Proszę bardzo.

Senator Andrzej Chronowski:

Panie Marszałku, może tylko powiem, że tam jest jeszcze jedna zmiana. Proponowane jest nie tylko zmniejszenie z 15% do 10%, ale także dodanie wyrazu „do”. Uważam, że tę liczbę będzie się przez to traktować elastycznie; do 10%, czyli od 0 do 10% zamiast sztywnej granicy 15%. Ta zmiana ma zmusić przedstawicieli rządu do dokładniejszego analizowania sytuacji zarówno przedsiębiorstw państwowych, jak i jednoosobowych spółek skarbu państwa. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Teraz głos zabierze pan senator Bogusław Małosiara. Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Bogusław Maścior:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie! Wprowadzenie wyrazu „do” powoduje powrót do uznania pewnych decyzji. Uważam, że od tego powinniśmy odchodzić i dlatego jeszcze raz proszę o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Przechodzimy do głosowania w sprawie ustawy o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki skarbu państwa.

Przypominam, że w trakcie debaty przedstawiono następujące wnioski legislacyjne: wniosek przedstawiony przez obie komisje i poparty przez połączone komisje o przyjęcie ustawy bez poprawek, oznaczony jedyneką rzymską w druku nr 312Z i wniosek senatora Andrzeja Chronowskiego, o wprowadzenie poprawki do ustawy, oznaczony w druku nr 312Z rzymską dwójką.

Informuję, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu, najpierw zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem komisji o przyjęcie ustawy bez poprawek, a w wypadku jego odrzucenia będziemy głosowali nad wnioskiem o wprowadzenie do ustawy poprawki.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku komisji o przyjęcie ustawy o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki skarbu państwa bez poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wynik głosowania.

W obecności 78 senatorów za wnioskiem głosowało 66, przeciw – 11, wstrzymał się od głosowania 1. (**Głosowanie nr 8**).

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki skarbu państwa.

Powracamy do punktu dziewiątego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych oraz ustawy o przedsiębiorstwach państwowych.

Przypominam, że debata nad tą ustawą nie została jeszcze zakończona.

Chciałem teraz ponownie prosić pana ministra Pazurę. Czy chciałby pan zabrać jeszcze głos w sprawie stanowiska rządu wobec tej ustawy?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Ryszard Pazura: Dziękuję. To znaczy już to całościowo zrobiłem.*)

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Zamykam debatę.

Przypominam, że wczoraj została przeprowadzona nad ustawą debata, w trakcie której senator Andrzej Chronowski zgłosił wniosek o charakterze legislacyjnym. Informuję, że w przerwie obrad odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Gospodarki Narodowej, które ustosunkowały się do tego wniosku.

Przypominam też, że teraz mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawca.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, pana senatora Mieczysława Bilińskiego.

Senator Mieczysław Biliński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W imieniu połączonych komisji, to jest Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych mam zaszczyt przedstawić państwu stanowisko dotyczące ustawy o zmianie ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych oraz ustawy o przedsiębiorstwach państwowych, zawarte w druku nr 313Z.

Na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 1995 r. połączone komisje po wnikliwym rozpatrzeniu ustawy i proponowanych poprawek postanowiły przyjąć ustawę bez poprawek. O decyzji komisji przesądził fakt, że organ państwowy jest tu właścicielem, a interes państwa i przedsiębiorstwa winien być zachowany.

Podczas głosowania 12 senatorów opowiedziało się za przyjęciem ustawy bez poprawek, przeciw – 1, a 3 wstrzymało się od głosowania.

Zgłaszam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Czy pan senator wnioskodawca chciałby jeszcze zabrać głos?

Senator Andrzej Chronowski:

Nie, dziękuję, Panie Marszałku, chyba już wszystko na ten temat zostało powiedziane.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych oraz ustawy o przedsiębiorstwach państwowych.

Przypominam, że komisje wносиły o przyjęcie ustawy bez poprawek, natomiast senator Chro-

(marszałek A. Struzik)

nowski zgłosił wniosek o wprowadzenie do ustawy poprawek. Zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu informuję, że tak jak poprzednio najpierw zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek, a następnie, jeśli ten wniosek zostanie odrzucony, będziemy głosować nad zgłoszonymi poprawkami.

Przypominam także, że wszystkie poprawki przedstawione są w druku nr 313Z.

Przystępujemy do głosowania.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku bez poprawek, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki.

Dziękuję. Proszę o wyniki głosowania.

W obecności 76 senatorów za wnioskiem głosowało 65, przeciw – 10, wstrzymał się od głosowania 1. (**Głosowanie nr 9**).

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych oraz ustawę o przedsiębiorstwach państwowych.

Powracamy do punktu drugiego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Porozumienia Europejskiego w sprawie osób uczestniczących w postępowaniu przed Europejską Komisją oraz Europejskim Trybunałem Praw Człowieka.

Przypominam, że w przerwie obrad odbyło się posiedzenie Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków.

Przypominam również, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona, więc zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu w tej chwili głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków sprawozdawcę Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, pana senatora Lecha Czerwińskiego.

Senator Lech Czerwiński:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Połączone komisje musiały rozstrzygnąć pewien dylemat. Poprawka zgłoszona przez pana

senatora Madeja wywołała dyskusję nad tym, czy ten problem należy do ustawy, czy nie. Dyskusja nie została zakończona, dlatego pragnę poinformować, że pod głosowanie został poddany wniosek, który skupiał się na materii ustawy, to znaczy na tym, czy Senat wyraża zgodę na ratyfikowanie przez prezydenta i podpisanie tego dokumentu, czy nie. Oznacza to, że Senat powinien wrócić do poruszanej przez pana senatora Madeja kwestii stosunków między Sejmem i Senatem.

Pozwalam sobie zaproponować Wysokiej Izbie stanowisko połączonych komisji, które jest zawarte w druku nr 308Z i które zostało wyrażone wynikiem głosowania: 15 senatorów za, przy 3 osobach wstrzymujących się od głosu. Dodam, że pan senator Madej nie był członkiem połączonych komisji, więc nie mógł głosować. Proponuję przyjąć projekt ustawy bez poprawek. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo. Czy pan senator Madej chciałby zabrać głos?

(Senator Jerzy Madej: Tak.)

Bardzo proszę.

Senator Jerzy Madej:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Bardzo dziękuję panu senatorowi Czerwińskiemu za przedstawienie problemów zasadniczych, czyli właśnie tego, co było przedmiotem krótkiej dyskusji na posiedzeniu połączonych komisji. Bo właśnie nie chodziło tu o to, czy Senat popiera uchwałę Sejmu w sprawie wyrażenia zgody na ratyfikację porozumienia europejskiego, lecz o problem, który w tej chwili jest precedensowy.

Jak już mówiłem w czasie debaty, dotychczas przy wszystkich porozumieniach czy konwencjach, na których ratyfikowanie Sejm i Senat wyrażały zgodę, nie było możliwości wprowadzania jakichkolwiek zmian czy zastrzeżeń. Tekst tego porozumienia daje natomiast takie możliwości. I takie zalecenie zawarte jest w opinii Ministerstwa Sprawiedliwości, czyli w opinii rządu. Ale porozumienie ratyfikuje prezydent. A więc kto ma wyrazić zgodę na wprowadzenie przez prezydenta tych zastrzeżeń – rząd czy parlament?

Ten dylemat nie został zresztą do końca rozstrzygnięty w czasie wczorajszego posiedzenia połączonych komisji. Zgodzono się co do tego, żeby prezydent ratyfikował to porozumienie. Otwarte pozostało jednak pytanie, czy tworzyć precedens, czy zostawić prezydentowi otwartą furtkę nie tylko w tym pierwszym przypadku, ale i we wszystkich kolejnych. Gdyż w każdym kolejnym przypadku, kiedy przy ratyfikacji porozu-

(senator J. Madej)

mienia międzynarodowego czy konwencji możliwe będzie wprowadzanie zastrzeżeń, prezydent będzie mógł powiedzieć, że ani Sejm, ani Senat nie zrobili tego w ustawie wyrażającej zgodę na ratyfikowanie tego porozumienia i że stworzony został precedens. A więc prezydent będzie mógł swobodnie decydować, czy chce wnosić zastrzeżenia do takiego czy innego porozumienia lub konwencji, czy też nie.

I dlatego, Panie Marszałku, utwierdziwszy się w swoich wątpliwościach, przedstawiam je państwu wraz z formalnym wnioskiem o przełożenie głosowania nad tą ustawą na następne posiedzenie Senatu i podjęcie przynajmniej próby wyjaśnienia części tych wątpliwości, o których ja powiedziałem, o których mówił również przed chwilą pan senator Czerwiński. Może podejmować tę decyzję po dyskusji jeszcze między komisjami sejmowymi a Ministerstwem Spraw Zagranicznych z udziałem ekspertów, z pełną świadomością odpowiedzialności. I to jest mój formalny wniosek dotyczący głosowania. Dziękuję bardzo.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo. Muszę zasięgnąć opinii prawników, czy może pan zgłosić taki wniosek w tym momencie.

Proszę państwa, ogłaszam 10 minut przerwy.
(Przerwa w obradach od godziny 11 minut 38 do godziny 11 minut 56)

Marszałek Adam Struzik:

Proszę państwa o zajęcie miejsc. Oczekujemy na przyście pana senatora wnioskodawcy.

Chyba dłużej nie będę już czekał. Nie ma senatora wnioskodawcy, a chciałbym właśnie teraz przegłosować jego wniosek formalny. Trudno.

Przystąpimy do głosowania nad wnioskiem formalnym w sprawie odłożenia głosowania nad ustawą. Od państwa decyzji zależy, co będzie dalej.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem wniosku formalnego pana senatora Madej zmiernego do odłożenia głosowania nad ustawą?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 61 senatorów za wnioskiem głosowały 32 osoby, przeciw – 24, wstrzymało się od głosu 5 senatorów. (**Głosowanie nr 10**).

Wobec tego stwierdzam, że głosowanie nad ustawą zostanie odłożone. Prezydium Senatu zbierze się w związku z tą sprawą i podejmie odpowiednie decyzje.

Panie Senatorze Madej, pański wniosek właśnie przeszedł.

(Senator Jerzy Madej: Dziękuję i przepraszam, Panie Marszałku, dopiero w tej chwili skończyło się nadzwyczajne posiedzenie komisji.)

Powracamy do punktu szóstego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych”.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została już zakończona i obecnie, zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu, głos mogą zabrać jedynie senatorowie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Przypominam, że Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych przedstawiły w trakcie debaty swoje wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy. (*Rozmowy na sali*).

Bardzo proszę o ciszę, bo inaczej pani senator będzie musiała dzwonić.

Informuję jednocześnie, że podczas przerwy w obradach odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, które ustosunkowały się do przedstawionych w trakcie debaty wniosków oraz przygotowały je do głosowania.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, pana senatora Adama Wosia.

Senator Adam Woś:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Podczas przerwy w obradach odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. Jego celem było wypracowanie jednolitego stanowiska wobec ustawy zmieniającej ustawę „Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych”. Komisje złożyły różne propozycje poprawek, tak więc na wspólnym posiedzeniu zostały przyjęte tylko te, które wcześniej zgłaszała Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, a które zostały poparte przez połączone komisje.

Polegają one na dodaniu w art. 1, dotyczącym art. 36 ust. 3 pktu 4 omawianej ustawy, na końcu zdania wyrazów: „stwierdzone prawomocnymi orzeczeniami sądowymi” oraz zmianę w ust. 8 tego samego artykułu wyrazów „1995–1999” na „1996–2000”. Te właśnie poprawki Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej zostały poparte przez połączone komisje.

W imieniu obu komisji proszę Wysoki Senat o przyjęcie ustawy z proponowanymi przez nie poprawkami. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych”.

Przypominam, że Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisja Inicjatyw i Praw Ustawodawczych przedstawiły wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy i zostaną one poddane pod głosowanie, według kolejności przepisów ustawy. Przypominam, że wszystkie one zawarte są w druku nr 316Z.

Przystępujemy do głosowania poprawki pierwszej: „W art. 1, w art. 36 w ust. 3 pkt 4 skreśla się”. Poprawka zmierza do ograniczenia zakresu zobowiązań przejmowanych przez skarb państwa, jej autorką jest Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 80 senatorów za poprawką głosowało 6, przeciw – 68, wstrzymało się od głosu 6 senatorów. **(Głosowanie nr 11)**.

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Poprawka druga: „W art. 1, w art. 36 w ust. 3 w pkt 4 na końcu dodaje się wyrazy: «stwierdzone prawomocnymi orzeczeniami sądowymi»”. Poprawka zmierza do sprecyzowania zakresu zobowiązań przyjmowanych przez skarb państwa i odniesienia ich tylko do sytuacji, w których zawinione działania lub zaniechanie stwierdzone zostały poprzez orzeczenie sądowe. Jest to poprawka Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej poparta przez połączone komisje.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwko?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 81 senatorów za poprawką głosowało 79, przeciw nie był nikt, wstrzymało się od głosu 2 senatorów. **(Głosowanie nr 12)**.

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat przyjął poprawkę.

Poprawka trzecia: „W art. 1, w art. 36 w ust. 3 pkt 5 skreśla się”. Zmierza ona do ograniczenia zakresu zobowiązań przejmowanych przez skarb państwa. Poprawkę zgłosiła Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 80 senatorów za poprawką głosowało 3, przeciw – 72, wstrzymało się od głosu 5 senatorów. **(Głosowanie nr 13)**.

Stwierdzam, że Senat poprawkę odrzucił.

Poprawka czwarta: „W art. 1, w art. 36 w ust. 8 wyrazy: «1995–1999» zastępuje się wyrazami: «1996–2000»”. Poprawka prowadzi do zmiany granic czasowych, w których minister finansów określi tryb i terminy refundacji. Jest to poprawka Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej poparta przez połączone komisje.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem poprawki, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

W obecności 81 senatorów za poprawką głosowało 78, przeciw był 1 senator, wstrzymało się od głosu 2 senatorów. **(Głosowanie nr 14)**.

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat przyjął poprawkę.

Poprawka piąta... Przepraszam, w takim razie nie głosujemy...

Teraz przegłosujemy całość projektu uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych” wraz z przyjętymi przez Senat poprawkami.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem projektu uchwały wraz z zaakceptowanymi przez Senat poprawkami, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Jeszcze jeden senator nie głosował.

Proszę o podanie wyników, bo to i tak nie ma znaczenia.

W obecności 81 senatorów za przyjęciem uchwały głosowało 79, przeciw był 1, nie głosował 1 senator. **(Głosowanie nr 15)**.

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy „Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych”.

Powracamy do punktu siódmego porządku dziennego: stanowisko Senatu w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie kodeksu postępowania karnego, ustawy o ustroju sądów wojskowych, ustawy o opłatach w sprawach karnych i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

(marszałek A. Struzik)

Przypominam, że w dniu wczorajszym została przeprowadzona debata, w czasie której senator Piotr Andrzejewski zgłosił wniosek o charakterze legislacyjnym.

Informuję, że w przerwie w obradach odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, które ustosunkowały się do zgłoszonego w trakcie debaty wniosku.

Przypominam, że debata nad rozpatrywaną ustawą została zakończona i obecnie zgodnie z art. 45 ust. 3 Regulaminu Senatu głos mogą zabrać jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków sprawozdawcę Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, pana senatora Jana Orzechowskiego.

Senator Jan Orzechowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W związku ze zgłoszonym przez pana senatora Andrzejewskiego wnioskiem o odrzucenie ustawy w przerwie w obradach odbyło się, jak pan marszałek był uprzejmy poinformować, wspólne posiedzenie Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności.

Połączone komisje zajęły stanowisko wobec wniosku i nie zdecydowały się go poprzeć.

Jeśli chodzi o wniosek połączonych komisji o przyjęcie ustawy bez poprawek, to w dniu wczorajszym argumenty za nim zostały przytoczone przez sprawozdawców obu komisji i dlatego dzisiaj nie ma potrzeby ich powtarzać. Dziękuję.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę mniejszości połączonych komisji, pana senatora Piotra Andrzejewskiego:

Senator Piotr Andrzejewski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Wczoraj w toku uzasadniania tego wniosku starałem się przytoczyć nie tylko w swoim imieniu, ale także w imieniu Klubu Senackiego NSZZ „Solidarność”, wszystkie wątpliwości i zastrzeżenia. Jak widać, nie zostały one podzielone przez połączone komisje. W związku z tym, w razie pozytywnego przegłosowania tej ustawy, niewątpliwie zwrócę się do rzecznika praw obywatelskich z prośbą o skontrolowanie jej prawidłowości w świetle obowiązujących nas standardów europejskich. Wszyscy, którzy zostali pozbawieni

wolności, dalej będą mieli tę wolność odebraną na podstawie tej ustawy w stopniu większym niż wynika to z obowiązującego stanu prawnego – skarga do Strasburga. Zobaczymy, jak dalece, w jakim zakresie ta ustawa będzie przyczyną konfliktowego interpretowania związanych z nią naruszeń praw człowieka.

Chcąc tego wszystkiego uniknąć i zmobilizować Sąd Najwyższy do intensywnego przedłużania aresztu – bo taka możliwość istnieje przy obecnej redakcji art. 222 kodeksu postępowania karnego – staramy się znaleźć lekarstwo na niewydolność sądownictwa bez zmiany prawa i bez naruszania powszechnie obowiązujących praw człowieka.

Dlatego też w imieniu Klubu Senackiego NSZZ „Solidarność” podtrzymuję wniosek o odrzucenie tej ustawy.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo. Czy pan senator sprawozdawca Komisji Praw Człowieka i Praworządności chciałby jeszcze zabrać głos w tej sprawie?

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie kodeksu postępowania karnego, ustawy o ustroju sądów wojskowych, ustawy o opłatach w sprawach karnych i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Przypominam, że w tej sprawie w trakcie debaty przedstawiono następujące wnioski: wniosek senatora Piotra Andrzejewskiego o odrzucenie ustawy, poparty przez mniejszość połączonych komisji – jest to punkt oznaczony rzymską jedynką w druku nr 317Z – a także wniosek Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności, poparty przez połączone komisje, o przyjęcie ustawy bez poprawek – jest to punkt oznaczony rzymską dwójką w druku nr 317Z.

Informuję, że zgodnie z art. 47 ust. 1 Regulaminu Senatu w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie ustawy, a następnie, w przypadku odrzucenia tego wniosku, nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Piotra Andrzejewskiego o odrzucenie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie kodeksu postępowania karnego, ustawy o ustroju sądów wojskowych, ustawy o opłatach w sprawach karnych i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa, pań i panów senatorów, jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

(marszałek A. Struzik)

Proszę o wynik.

Obecnych było 80 senatorów, za wnioskiem głosowało 18 osób, przeciw – 53, wstrzymało się od głosu 9 senatorów. (**Głosowanie nr 16**).

Wobec wyniku głosowania stwierdzam, że Senat odrzucił wniosek pana senatora Andrzejewskiego.

W związku z nieprzyjęciem wniosku o odrzucenie ustawy przystępujemy do głosowania nad wnioskiem komisji o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego wniosku, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wynik.

Obecnych było 81 senatorów, za wnioskiem głosowało 54 senatorów, przeciw – 16, wstrzymało się od głosu 11 senatorów. (**Głosowanie nr 17**).

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy zmieniającej ustawę o zmianie kodeksu postępowania karnego, ustawę o ustroju sądów wojskowych, ustawę o opłatach w sprawach karnych i ustawę o postępowaniach w sprawach nieletnich.

Przystępujemy do oświadczeń. Proszę bardzo o zabranie głosu pana senatora Rzemyskowskiego... przepraszam bardzo.

Proszę panią senator Marię Berny.

Senator Maria Berny:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Myślę, że nie muszę mówić państwu o znaczeniu Związku Harcerstwa Polskiego w procesie wychowania młodego pokolenia, ani też o tym, jakie zadania i cele ma ta organizacja. Chciałabym jednak zwrócić się dzisiaj z apelem do wszystkich obecnych – zastanówmy się, czy nie moglibyśmy stworzyć jakiegoś lobby popierającego działalność tej organizacji.

Nie są to tylko moje teoretyczne rozważania. Mówię o tym dlatego, że 9 grudnia we Wrocławiu powołaliśmy do życia Radę Przyjaciół Harcerstwa. Chciałabym zaapelować do wszystkich kolegów, którzy mogliby zająć się tą sprawą, by wraz z komendami chorągwi próbowali doprowadzić do powstania takich właśnie struktur wspierających działanie tej bardzo potrzebnej i pozytywnej organizacji.

Sądzę zarazem, że Związek Harcerstwa Polskiego, realizując szczytne, ogólnoludzkie wartości w procesie wychowania młodzieży, jest bardzo często osamotniony. A więc z jednej strony w terenie mogłyby mu pomagać Rady Przyjaciół

Harcerstwa, a z drugiej strony chciałabym do koleżanek i kolegów skierować apel, a zarazem pytanie, czy nie zechcieliby tutaj, na terenie Senatu, stworzyć kręgu przyjaciół harcerstwa, w skład którego weszlibyśmy my, senatorowie. Moglibyśmy wówczas pomagać Związkowi Harcerstwa Polskiego w załatwianiu spraw na szczeblu centralnym, jak również bliżej poznać jego rolę i zadania.

W przyszłym tygodniu pozwolę sobie włożyć do skrytek kolegów listy z propozycją deklaracji dla tych, którzy chcieliby wstąpić do takiego kręgu. Jeżeli utworzy się jakaś mała grupka, pozwolę sobie zaprosić kolegów na kawę i porozmawiać na ten temat. Dziękuję, Panie Marszałku.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Proszę pana senatora Jerzego Kopaczewskiego.

Senator Jerzy Kopaczewski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W imieniu grupy senatorów z Komisji Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, której jestem członkiem, składam oświadczenie, skierowane do pana ministra zdrowia i opieki społecznej, Jacka Żochowskiego.

Decyzją Prezydium Rady Ministrów, z 17 grudnia 1975 r. w sprawie realizacji programu budowy w latach 1976–1980 obiektów sanatoryjno-leczniczych dla kombatantów i więźniów obozów koncentracyjnych minister zdrowia i opieki społecznej zobowiązany został do wybudowania przychodni dla kombatantów w Warszawie, zaś były minister do spraw kombatantów – do sfinansowania tej budowy w ramach Państwowego Funduszu Kombatantów. Prezydent miasta stołecznego Warszawy ustalił lokalizację przychodni dla kombatantów na terenie dzielnicy Warszawa-Ochota, przy ulicy Dickensa 25. Wyzaczył też przyszłego użytkownika obiektu – Centralny Szpital Kliniczny Akademii Medycznej przy ulicy Banacha. Minister zdrowia i opieki społecznej przekazał swoje kompetencje inwestorskie na rzecz Zarządu Inwestycji Akademii Medycznej.

W marcu bieżącego roku Akademia Medyczna, opierając się na zapisie art. 182 ust. 1 pktu 2 ustawy z dnia 12 września 1990 r., dokonała wpisu ukończonego budynku do ksiąg wieczystych, stając się jego prawnym właścicielem, o czym Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych dowiedział się po fakcie. Ukończony obiekt od marca 1995 r. stoi pusty. Wielokrotne spotkania i przyjmowanie na nich ustalenia między Urzędem do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych a Ministerstwem

(senator J. Kopaczewski)

Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Akademią Medyczną nie doprowadziły, niestety, do uruchomienia przychodni, głównie z powodu braku środków finansowych zarówno w Ministerstwie Zdrowia, jak i Akademii Medycznej w Warszawie.

Na jednym z ostatnich spotkań wszystkich zainteresowanych stron stwierdzono konieczność zmiany przeznaczenia obiektu. Uwzględniając trudną sytuację finansową resortu zdrowia oraz wnioski warszawskiego środowiska kombatanckiego w sprawie rozszerzenia bazy placówek opiekuńczych dla kombatantów, urząd, w piśmie z dnia 7 września 1995 r., wystąpił do wojewody warszawskiego z propozycją przyjęcia budynku przy ulicy Dickensa 25 i uruchomienia w nim Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów. Wojewoda warszawski pozytywnie ustosunkował się do propozycji urzędu, zgłaszając gotowość do natychmiastowego przejęcia obiektu.

W wyniku trwającej od września 1995 r. wymiany między urzędem a Akademią Medyczną korespondencji w sprawie przekazania obiektu przy ulicy Dickensa wojewodzie warszawskiemu Akademia Medyczna poinformowała urząd, pismem z 20 listopada bieżącego roku, o gotowości przekazania budynku 22 listopada 1995 r. Niestety, kolejnym pismem z 21 listopada 1995 r. Akademia Medyczna odwołała ten termin, stwierdzając jednocześnie, że decyzję w sprawie przekazania majątku może podjąć jedynie senat uczelni, którego najbliższe posiedzenie odbędzie się 7 grudnia 1995 r. Jak dotychczas, a dzisiaj jest już 15 grudnia, senat uczelni sprawy nie rozpatrzył i decyzji nie podjął.

Mimo że w świetle obowiązującego prawa Akademia Medyczna w imieniu skarbu państwa jest właścicielem nieruchomości przy ulicy Dickensa 25, pozostaje bezsporne, że budynek został wybudowany z dotacji celowej budżetu państwa, z przeznaczeniem na państwowy fundusz kombatantów. Dotacja ta może więc być wykorzystana jedynie zgodnie z aktualnymi potrzebami środowiska kombatanckiego, a taką właśnie potrzebą jest uruchomienie placówki opiekuńczej dla kombatantów. Trudności lokalowe Akademii Medycznej w Warszawie nie mogą być rozwiązywane kosztem środowiska kombatanckiego.

W tej sytuacji zwracam się z prośbą do ministra zdrowia, pana Jacka Żochowskiego, o spowodowanie, aby Akademia Medyczna, nie przeciągając dłużej tej sprawy, podjęła w trybie pilnym czynności związane z przekazaniem obiektu przy ulicy Dickensa wojewodzie warszawskiemu. Tak aby zbudowany za pieniądze podatników obiekt mógł wreszcie służyć potrzebom i zdrowiu kombatantów. Dziękuję za uwagę.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Proszę pana senatora Zdzisława Jarmużka... przepraszam, pomyliłem się, proszę oczywiście pana senatora Bogusława Mąsiora.

Senator Bogusław Mąsior:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

W ostatnim czasie byliśmy świadkami tego, jak całe społeczeństwo brało udział w publicznej dyskusji na temat samolotów i decyzji o wstrzymaniu lub kontynuowaniu produkcji samolotów „Iryda”.

Ograniczę się do przytoczenia dwóch faktów, które w odczuciu przeciętnego Polaka mogły nasuwać wiele pytań i wątpliwości. Rano minister obrony narodowej, pan Okoński, publicznie stwierdza i podtrzymuje swoją decyzję, co do zakupu samolotów „Alpha-Jet”. W tym samym dniu, po kilku godzinach, publicznie oświadcza, że został wprowadzony w błąd przez ekspertów i zgadza się z decyzją rządu o kontynuowaniu produkcji samolotów „Iryda”.

W tym tygodniu, w czasie telewizyjnej dyskusji pomiędzy panem redaktorem, wiceministrem przemysłu, panem Czerwińskim, przedstawicielem czy szefem „Solidarności” z Rzeszowa i jednym z konstruktorów pada pytanie, kim są ci wspomniani przez pana ministra Okońskiego eksperci. Pan wiceminister przemysłu odpowiada, że są to ci sami ludzie, którzy byli przeciwni kontynuowaniu budowy helikoptera „Sokół” i opowiadali się za wprowadzeniem helikoptera „Bell”. Przeciętny Polak ma prawo postawić sobie pytanie, jakimi racjami kierują się polscy eksperci i ministrowie, wybierając określony typ samolotu?

Dlatego zwracam się do ministra obrony, prosząc go o wyjaśnienie, jeżeli nie jest to ściśle tajne, i wskazanie po imieniu tego, kto podjął tak nietrafną decyzję co do tych ekspertyz. Musimy sobie bowiem uświadomić, jak ogromne są skutki finansowe, ja już nie mówię o społeczno-moralnych, z tytułu strajku załogi zakładów w Mielcu. Obawiam się, że sprawa ta może przycichnąć i za jakiś czas znowu ci sami ludzie będą podejmowali decyzje, które nie będą miały kompetentnego i rzeczowego uzasadnienia.

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Jako ostatni będzie składał oświadczenie pan senator Piotr Andrzejewski.

Senator Piotr Andrzejewski:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Jedenastego grudnia bieżącego roku złożyłem wniosek o podjęcie przez Senat postępowania

(senator P. Andrzejewski)

w sprawie inicjatywy ustawodawczej. Wniosek, który poparło 10 senatorów z „Solidarności”, zmierza do nowelizacji ustawy z dnia z 27 września 1990 r. o wyborze prezydenta.

W toku ostatnich wyborów prezydenckich obywatele polscy przebywający i mieszkający za granicą zostali w drugiej turze głosowania pozbawieni możliwości korzystania ze swoich praw. Tym samym złamano dwa artykuły wyżej wymienionej ustawy, a mianowicie art. 2 mówiący o powszechności wyborów i dający to prawo każdemu, kto ukończył 18 lat, a cieszy się polskim obywatelstwem oraz art. 4 tejże ustawy, który mówi, że wybory są równe, a wyborcy biorą w nich udział na równych zasadach.

W interpretacji Państwowej Komisji Wyborczej pojęcie „ograniczenia terytorialnego” nie dotyczyło supremacji władzy państwowej, a jedynie granic terytorium, jako pojęcia geograficznego. W tej sytuacji powstaje kolizja między zapisem art. 70 ust.1 pkt 2 ustawy o wyborze prezydenta, który mówi właśnie o ograniczeniu w drugiej turze praw wyborczych, a samą tą ustawą, a także wskazana w uzasadnieniu do propozycji inicjatywy ustawodawczej kolizja z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka i Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Politycznych. Potwierdza to opublikowana w „Rzeczpospolitej” opinia pani profesor Anny Michalskiej z Uniwersytetu Poznańskiego, autorki licznych opracowań w dziedzinie inkorporowania praw człowieka i standardów międzynarodowych do polskiego systemu prawnego.

W związku z tym Klub Senacki NSZZ „Solidarność” składa wniosek o przekazanie tej inicjatywy komisjom i o uzupełnienie porządku obrad najbliższego posiedzenia Senatu o sprawę podjęcia takiej inicjatywy ustawodawczej. Dziękuję. (Oklaski).

Marszałek Adam Struzik:

Dziękuję bardzo.

Na marginesie tego oświadczenia, Panie Senatorze, chcę powiedzieć, że dwa tygodnie temu ja również skierowałem pismo do Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych o podjęcie takiej inicjatywy ustawodawczej. Ale dziękuję panu, że pan to przygotował.

Proszę państwa, na tym wyczerpaliśmy oświadczenia. Proszę o komunikaty.

Senator Sekretarz Piotr Miszczuk:

W związku z przygotowaniem do posiedzenia Zgromadzenia Narodowego Kancelaria Senatu prosi wszystkich państwa senatorów o pozostawienie po dzisiejszym posiedzeniu kart do głosowania w sali posiedzeń Senatu.

Uprzejmie informujemy, że w dniu 21 grudnia bieżącego roku o godzinie 20.45 w Kościele Św. Aleksandra przy placu Trzech Krzyży odbędą się rekolekcje adwentowe dla parlamentarzystów. Chętnych do wzięcia w nich udziału serdecznie zaprasza Senacki Zespół do Spraw Rodziny.

Marszałek Adam Struzik:

Przypominam również o spotkaniu Konwentu Seniorów Zgromadzenia Narodowego, które odbędzie się o godzinie 15.00.

Ogłaszam przerwę w posiedzeniu do dnia 21 grudnia 1995 r....

(Głosy z sali: Przerwę?)

...tak, proszę państwa, przerwę w posiedzeniu w związku z odroczonym głosowaniem.

(Przerwa w posiedzeniu o godzinie 12 minut 29)